

Skole og Børnesekretariatet
Sagsnr. 314469
Brevid. 3036031

Ref. LHJ
Dir. tlf. 46 31 40 08
lenehj@roskilde.dk

NOTAT: Strategi for fremme af trivsels- og læringsmiljø i dagtilbud med opdateret rækkefølgeplan 2019

11. marts 2019

Indledning og baggrund

I 2013 iværksatte Roskilde Kommune en ambitiøs udviklingsindsats, der skal medvirke til at imødekomme de aktuelle forventninger og krav til det pædagogiske arbejde i dagtilbud, og forbedre den pædagogiske kvalitet i alle dagtilbud. Indsatsen fokuserer på, hvordan dagtilbuddene bedst bidrager til og understøtter, at alle børn trives, udvikler sig og lærer så meget som de kan.

Som en del af indsatsen har alle medarbejdere i dagtilbud fået kompetenceudvikling i forhold til viden om børns læring og læreprocesser, herunder det fysiske og psykiske læringsmiljøes påvirkning af børns trivsel, læring og udvikling.

I forhold til de fysiske forbedringer, der er behov for på de enkelte dagtilbud for at fremme trivsels- og læringsmiljøet har forvaltningen udarbejdet denne strategi.

Strategien skal sikre, at dagtilbuddene i Roskilde Kommune er indrettet så de alle har forskellige lege- og læringszoner, som understøtter det arbejde, der sker i dagtilbuddene i forhold til at følge målene i byrådets dagtilbudspolitik og intentionerne i dagtilbudsloven. Det kræver den nødvendige fysiske indretning af dagtilbuddene, som fx handler om, at der er indbydende og forskelligartede læringsmiljøer; at der er den rette belysning og støjreducerende indretning.

Strategien baserer sig blandt andet på anbefalinger fra professor Charlotte Ringsmose ved Danmarks Pædagogiske Universitet og på de erfaringer, der er gjort med indsatsen Trivsel, Udvikling og Læring. Disse anbefalinger har særligt fokus på, hvordan dagtilbud indrettes med forskellige lege- og læringszoner. Der skal både være områder for den stille leg og læring og områder for leg, der har et neutralt og højt lydniveau og bevægelsesmønster. Det er ikke alle dagtilbud, der i dag er indrettet optimalt med forskellige lege- og læringszoner inde og ude, og det er forbedringer af disse, der indgår i strategien.

Dagtilbuddene i Roskilde Kommune er generelt i forskellig bygningsmæssig stand, og den løbende vedligeholdelse af selve bygningerne sker for de midler, der centralt er afsat til vedligeholdelse, og er ikke omfattet af denne strategi.

Der er de senere år arbejdet med at opgradere trivsels- og læringsmiljøerne i dagtilbuddene som en del af hele indsatsen omkring trivsel, udvikling og læring. Dagtilbuddene er ikke alle nået lige langt i forhold til at få forbedret de fysiske rammer i denne henseende. Der har også været forskellige udgangspunkter, da dagtilbuddenes indretning, alder og generelle vedligeholdelse er forskellig.

Med strategien for fremme af trivsels- og læringsmiljø i dagtilbuddene er der foretaget en gennemgang af alle dagtilbud i forhold til hvilket behov, der er for forbedring eller etablering af de pædagogiske og fysiske læringsmiljøer. Denne gennemgang fremgår nedenfor.

På baggrund af gennemgangen er der udarbejdet forslag til en rækkefølgeplan for, hvilke dagtilbud der i første omgang skal have udført forbedringer. Rækkefølgeplanen for behov for fysiske forbedringer på de enkelte dagtilbud er således udarbejdet med udgangspunkt i de anbefalinger, der er nævnt ovenfor. Det betyder, at de dagtilbud, der har behov for både en forbedring af lysmiljø og støjmiljø samt udvikling af det fysiske læringsmiljø står først i rækkefølgeplanen. I udvælgelsen af dagtilbud er der både taget højde for, hvor de største behov er identificeret, hvilke institutioner der tidligere har været udvalgt samt de økonomiske rammer på 2 mio. kr.

Rækkefølgeplan

Rækkefølgeplanen er udarbejdet med udgangspunkt i de årlige tilsynsbesøg, der foretages på dagtilbuddene. Rækkefølgen vil således løbende blive revideret i forbindelse med de årlige tilsyn. De selvejende dagtilbud indgår også i gennemgangen af behov for forbedringer. Kommunen har driftsoverenskomst med de selvejende dagtilbud, hvoraf det fremgår at dagtilbuddene er en del af den kommunale forsyning af dagtilbud, og de er omfattet af kommunens pasningsgaranti, ligesom kommunen visiterer til disse dagtilbud.

På baggrund af tidligere rækkefølgeplaner har nedenstående dagtilbud fået forbedret deres fysiske rammer og læringsmiljø:

2016	2017	2018
Børnehuset Hyldebo (Område Syd)	Børnehuset Svanen (Område Syd)	Børnehuset Skrænten (Område vest)
Børnehuset Gundsømagle (Område Nordøst)	Børnehaven Dyssegården (selvejende)	Børnehuset Tusindfryd (Område Nord)
Børnehuset Skademosegård (Område Øst)	Præstemarkens Børnehave (Område Midtøst)	Børnehuset Hjortkær (Område Syd)
Børnehuset Trekroner (Område Øst)	Vindinge Børnehus (selvejende)	Børnehuset Mælkevejen (Område Midtøst)
Børnehuset Nova (Område Sydvest)	Børnehuset Skovmosen (Område Midtvest)	Børnehuset Kastanjen (selvejende)
Børnehuset Egegården (Område Nordøst)	Børnehuset Hørgården (Område Midtvest)	Børnehuset Solstrålen (Område Syd)
Børnehuset Elverhøj (Område Nordøst)	Børnehuset Hobitten (selvejende)	
Børnehuset Storkereden (Område Nordøst)		
Børnehuset Spiloppen (selvejende)		

Det videre arbejde med forbedring af de fysiske rammer i dagtilbuddene i 2019 foreslås at ske efter følgende rækkefølgeplan, hvor der er lagt særlig vægt på forbedring af støj samt løft af det fysiske læringsmiljø. I forhold til løft af det fysiske læringsmiljø er der særlig lagt vægt på indretning, der også kan afhjælpe støj. Det bemærkes, at Børnehuset Mælkebøtten er indstillet til forbedring af læringsmiljø i handleplan til en boligpolitik i social balance, hvorfor børnehuset ikke er udpeget i rækkefølgeplanen for 2019.

- **Børnehuset Klostermarken (Område Midtøst)**
Har behov for et løft af det fysiske læringsmiljø i forhold til udvikling og indretning af forskelligartede læringsmiljøer, herunder forbedring af toiletforhold i forhold til børnenes selvhjulpethed. Har behov for forbedring af støjdemping samt behov for forbedring af lysforhold for at understøtte og skabe de rette læringsmiljøer.
- **Børnehuset Sankt Hans Gade (Område Vest)**
Har behov for et løft af det fysiske læringsmiljø i forhold til udvikling af indbydende og forskelligartede læringsmiljøer. Har behov for forbedring af støjdemping i vuggestue og alrum og har også behov for forbedring af lysforhold i vuggestuen for at understøtte og skabe de rette læringsmiljøer.
- **Børnehuset Wiemosen (Område Vest)**
Har behov for et løft af det fysiske læringsmiljø i forhold til udvikling af indbydende og forskelligartede læringsmiljøer. Har behov for forbedring af lysforhold for at understøtte og skabe de rette læringsmiljøer.
- **Børnehaven Bredgade (Område Midtvest)**
Har behov for et løft af det fysiske læringsmiljø i forhold til udvikling af indbydende og forskelligartede læringsmiljøer samt forbedring af lysforhold for at understøtte og skabe de rette læringsmiljøer.
- **Børnehaven Engblommevej (Selvejende institution)**
Har behov for forbedring af støjdemping.

Gennemgang af behov for forbedringer

På baggrund af det målrettede pædagogiske arbejde med udvikling af kvaliteten og arbejdet med trivsels- og læringsmiljøet i dagtilbud de senere år, har der været fokus på at fremme det fysiske trivsels- og læringsmiljø. Der arbejdes pædagogisk kvalitativt med at udvikle læringsmiljøer ude og inde, hvor der indrettes forskellige lege- og læringszoner, hvor der skal tages højde for, hvad de forskellige områder med lege- og læringszoner skal kunne, for at understøtte udviklingen af børnene og deres miljø.

Dagtilbuddenes aktuelle behov for udvikling af trivsels- og læringsmiljø er vurderet i tre niveauer: rød, gul og grøn

- **Rød** betyder: Dagtilbuddet har stort behov for udvikling af kvaliteten af børnenes trivsels- og læringsmiljø i forhold til den fysiske indretning for at opnå de ønskede resultater.
- **Gul** betyder: Dagtilbuddet er igang og der skal stadig udvikles på kvaliteten af børnenes trivsels- og læringsmuligheder i forhold til den fysiske indretning for at opnå de ønskede resultater.
- **Grøn** betyder: Dagtilbuddet er godt i gang og der er sket en positiv udvikling af trivselsmiljøet i forhold til den fysiske indretning.
- betyder at dagtilbuddets fysiske rammer er udbedret i 2016, 2017 eller 2018

Nord	Lysmiljø	Støjdemping	Det fysiske læringsmiljø
Børnehuset Arken			
Børnehuset Firkløveren			

Børnehuset Nordstjernen			
Børnehuset Tusindfryd	☒		
Børnehuset Skovly			

Syd	Lysmiljø	Støjdæmpning	Det fysiske læringsmiljø
Børnehuset Blomstergården			
Børnehuset Hyldebo	☒		
Børnehuset Solstrålen	☒		
Børnehuset Stjernen			
Børnehuset Svanen	☒		
Børnehuset Lærken			
Børnehuset Hjortkær	☒		
Vindinge Børnehus	☒		

Øst	Lysmiljø	Støjdæmpning	Det fysiske læringsmiljø
Børnehuset Reden			
Børnehuset Skademosegård	☒		
Børnehuset Spirebakken			
Børnehuset Trekroner	☒		
Børnehuset Vanddråben			
Børnehaven Fuglebakken			
Børnehuset Nova	☒		
Børnehuset Spirrevippen			

Vest	Lysmiljø	Støjdæmpning	Det fysiske læringsmiljø
Børnehuset Hyrdehøj			
Børnehuset Kongehøjen			
Børnehuset Skrænten	☒		
Børnehuset Troldehøj			
Børnehuset Wiemosen			
Børnehuset Smedegade			
Børnehuset Sankt Hans Gade			
Solgårdens Vuggestue			

Nordøst	Lysmiljø	Støjdæmpning	Det fysiske læringsmiljø
Børnehuset Egegården	☒		
Børnehuset Elverhøj	☒		
Børnehuset Freja			
Børnehuset Gundsømagle	☒		
Børnehuset Storkereden	☒		
Veddelev Børnehus			

Midtøst	Lysmiljø	Støjdæmpning	Det fysiske læringsmiljø
Børnehuset Hanen			
Børnehuset Knolden			
Børnehuset Mælkevejen ☐			
Børnehuset Ravnem			
Klostermarkens Børnehus			
Præstemarkens Børnehavn ☐			
Vuggestuen Tummelumsen			

Midtvest	Lysmiljø	Støjdæmpning	Det fysiske læringsmiljø
Børnehuset Bella Luna			
Børnehuset Hørgården ☐			
Børnehuset Peblingevej			
Børnehuset Skovmosen ☐			
Børnehuset Trehøje			
Børnehaven Bredgade			
Børnehuset Bullerby			
Børnehuset Mælkebøtten			

Selvejende	Lysmiljø	Støjdæmpning	Det fysiske læringsmiljø
Børnehuset Lyngbakken			
Børnehaven Solsikken			
Børnehavn Dyssegården ☐			
Børnehuset Hobbitten ☐			
Børnehuset Kastanjen ☐			
Børnehaven Engblommevej			
Børnehuset Spiloppen ☐			
Vuggestuen Mariehøj			